

Cenovna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 7/2003

str. 6

Indeksi cen	2002		2003		
	XII 2002/ XII 2001	Φ (I-XII 02)/ Φ (I-XII 01)	VI 2003/ V 2003	VI 2003/ VI 2002	Φ (VII 02-VI 03)/ Φ (VII 01-VI 02)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	107.2	107.5	100.3	106.0	106.6
Blago	106.4	106.3	99.9	105.4	105.8
Goriva in energija	106.4	104.2	100.1	102.7	104.3
Drugo	106.4	106.8	99.9	105.9	105.9
Storitve	109.4	110.7	101.1	107.7	109.0
Regulirane cene¹	109.5	110.7	100.8	104.1	106.0
Energija	106.2	106.1	100.1	102.9	105.0
Drugo	116.0	118.5	102.2	106.1	108.3
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	106.9	106.6	100.3	106.3	106.2
Brez hrane in energije	106.0	106.1	100.5	105.5	105.8
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	103.7	105.1	100.1	102.7	103.7
Vmesna poraba	102.0	103.7	100.1	102.1	102.7
Investicije	103.5	102.7	100.1	99.2	101.7
Široka poraba	105.9	107.5	100.1	104.5	105.5
Inflacija v EU (12)					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.3	102.2	100.1	102.0	102.2
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	102.2	102.4	100.1	101.8	102.1
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.5	99.9	99.6 ²	101.3 ²	101.0 ²

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS, nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR, MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opombe: številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, (1) zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2003 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, (2) podatek za predhodni mesec.

Cene življenjskih potrebščin so se **junija** povišale za 0.3%, v drugem četrtletju leta skupaj za 1.2%. Po njihovem 2.2-odstotnem povišanju v prvem četrtletju leta je bila njihova rast v prvem polletju od primerljive lani nižja za 1.2 odstotne točke. Medletna rast pa se je junija, predvsem zaradi drugačne sezonske dinamike kot v lanskem letu (junija lani so se cene namreč znižale za 0.2%), povišala na 6.0%, kar pa je še vedno 0.8 odstotne točke manj, kot je znašala ob koncu prvega polletja lani.

Junjsko povišanje cen je predvsem posledica **višjih cen storitev**, ki so k inflaciji prispevale 0.3 odstotne točke. Med njimi so se najbolj povišale cene storitev za rekreacijo in kulturo (1.8%), ki so k inflaciji prispevale 0.2 odstotne točke, gostinskih in nastanitvenih storitev (0.6%) ter prevoznih storitev (0.4%), ki so k inflaciji skupaj prispevale preostale 0.1 odstotne točke. Povišanja cen v skupinah stanovanje in stanovanjska oprema so prispevala 0.1 odstotne točke, znižale pa so se cene hrane (0.7%), zaradi česar je bila inflacija nižja za 0.1 odstotne točke. Za 0.5 odstotne točke višja mesečna rast cen kot junija lani je bila tako posledica višjega prispevka omenjenih storitev ter manjšega sezonskega padca cen hrane.

Del omenjenega povišanja cen je posledica višjih cen storitev, ki so pod **različnimi oblikami regulacije**. Junija se je namreč povišala RTV naročnina (3.1%) ter cene osnovnih komunalnih storitev (2.8%). Skupaj so se regulirane cene junija povišale za 0.8% in k inflaciji prispevale 0.1 odstotne točke. Njihova 2.5-odstotna rast v prvih šestih mesecih leta pa je bila za 1.2 odstotne točke nižja od rasti prostih cen. V skladu z Načrtom povišanja reguliranih cen se v drugem polletju leta cene, ki so pod neposrednim nadzorom, ne bodo poviševale, zato bo skupna rast reguliranih cen ob koncu leta odvisna predvsem od gibanja tistih reguliranih cen, ki so odvisne od gibanj cen v tujini. V primeru, da ne bo prišlo do večjih odstopanj od njihovega sedanjega nivoja, bo rast reguliranih cen tudi ob koncu leta počasnejša od rasti prostih cen.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so se v prvih šestih mesecih letos povišale za 1.0%. K temu so po 0.6 odstotne točke prispevale višje cene proizvodov za široko porabo in proizvodov za vmesno porabo, zaradi nižjih cen proizvodov za investicije pa je bila skupna rast nižja za 0.2 odstotne točke.

Graf: Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih

